

De bisbes antics i administradors temporals

La setmana passada el col·legi de consultors va escollir el vicari general Josep Lluís Arín Roig com a administrador diocesà fins al nomenament del nou bisbe. És el normal en el pas d'un bisbe a altre, si no és que prèviament se n'hagi designat el successor. Pot tenir, però, perfils diferents: administrador apostòlic, que sol ser un bisbe veí, com fou el cas dels tortosins Moll Salord (1939-1943) i Xavier Salinas (2007-2008), tots dos de Lleida; o administrador diocesà, que és un capellà de la mateixa diòcesi. El cas actual.

Josep Bayerri Raga

Fins als anys seixanta del segle passat quan nomenaven els bisbes era per a tota la vida. Exercien el seu pontificat fins a la mort, com encara succeeix amb els papes. El bisbe de Tortosa Francisco Aznar Pueyo, nascut a Panticosa, morí als 92 anys –a catorze del seu nomenament (1878-1892)– i quan va arribar a bisbe en tenia 78, edat en què ara ja estan jubilats. El seu successor, Pedro Rocamora Garcia, valencià d'Oriola, va morir als 94 anys, després de 31 de pontificat (1894-1925), el més llarg de l'episcopologi tortosí. El succeí el basc Felix Bilbao Ugarriza (1925-1943) que morí bastant més jove, quan només tenia 70 anys. Tots tres estaven exercint el càrrec en actiu i estan soterrats a la catedral. Com és lògic, a certa edat les facultats no eren les millors. Per això Roma creava sovint bisbes au-

xiliars més joves per succeir-los al moment de morir; eren els anomenats bisbes coadjutors. Bilbao fou coadjutor de Rocamora i Moll ho fou de Bilbao. El seu accés a la mitra tortosina, automàtic en tots dos casos, evità que la Seu quedés vacant ni un sol dia.

Amb el bisbe Manuel Moll Salord (1943-1968) fou diferent. D'acord amb les noves disposicions vaticanes, que ho promovien, va renunciar a la seu als 71 anys per retirar-se a casa seva, a Ciutadella (Menorca), on havia nascut. Per regir temporalment la diòcesi en compliment de la normativa aleshores en vigor, els canonges varen elegir l'anomenat vicari capítular, que fou qui n'era el seu degà, el gironí Joaquim Blanch Sala. Per poc temps, però, ja que l'any següent es designava el capellà valencià Ricard Maria Carles Gordó com a nou bisbe tortosí (1969-1990); a ell li va correspondre presidir les exèquies del seu predecessor portant

a enterrar a la catedral, el darrer bisbe que hi reposa. Quan Carles fou promogut a arquebisbe de Barcelona novament la Seu quedà vacant i s'hagué d'escollir un gestor provisional que, d'acord amb la nova normativa, es digué administrador diocesà; elecció que va correspondre a Jesús Carda Pitarç, situació que solament va durar deu mesos fins al nomenament com a nou bisbe de Tortosa del que era auxiliar de Barcelona Lluís Martínez Sistach (1991-1997), nascut a Barcelona i primer bisbe català des de feia cent trenta anys (el darrer havia estat el vigatà Benet Vilamitjana Vila, 1862-1878). El de Martínez Sistach fou un dels pontificats més curts, perquè sis anys després seria trasllat com a arquebisbe de Tarragona i d'allí a Barcelona. Novament es va haver d'escollir un administrador diocesà, que aquesta vegada fou Josep Maria Tomàs Prats, fill de Sant Jaume d'Enveja. Finalment, el

Josep Lluís Arín amb el bisbe Salinas, de qui fou l'home de confiança durant molts anys.

1998 fou promogut el valencià Xavier Salinas Vinyals, que abans havia estat bisbe titular a Eivissa i ara ha estat traslladat a Mallorca tancant el cercle insular. Tots ells, Blanch, Carda, Tomàs i Arín, eren vicaris generals de la diòcesi i homes de confiança del bisbe sortint.

Vostès es preguntaran: i tot això què importa en una societat tan secularitzada com la nostra? És ben cert que abans aquestes qüestions tenien una importància i una repercussió social molt més gran, però no es pot deixar de reconèixer que els bisbes de la diòcesi porten el nom de Tortosa i aquest fet, com qualsevol altre càrrec o funció

de rellevància política, acadèmica o artística, suposa un prestigi per a la ciutat. Dels quatre papes relacionats amb Espanya, un, el papa Luna (Benet XIII), es va exiliar i va morir al castell de Peníscola, dins la diòcesi de Tortosa; dos més foren els Borja d'origen valencià, i el darrer, Adrià d'Utrecht, era bisbe titular de Tortosa. Avui dels sis cardenals residents a Espanya (altres quatre viuen al Vaticà) dos han estat bisbes de Tortosa i un d'ells hi viu. La relació de Tortosa amb l'Església catòlica té una dimensió universal. No és aquest un motiu de satisfacció també per als agnòstics? ■